

TORONYIRÁNY

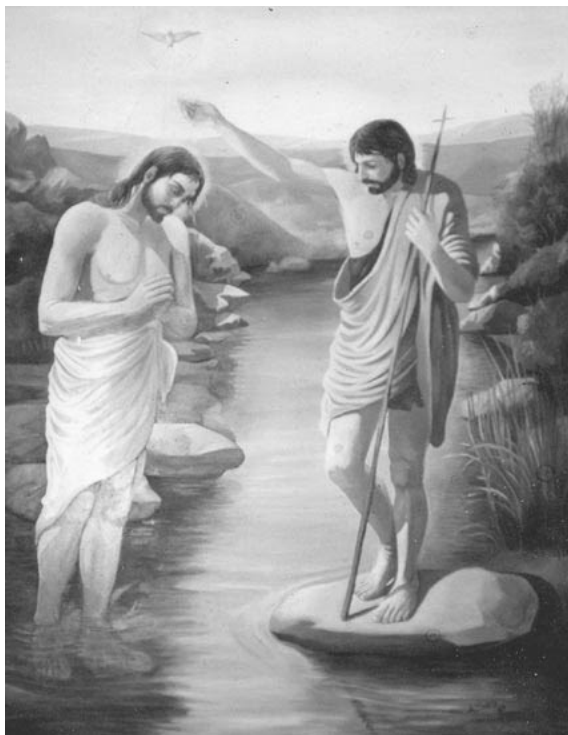
XVII. 2.

2023. január 8.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESÍTŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Urunk megkeresztelkedése

Vezess, drága fény

Vezess, drága fény, a sötétségben,
mely körülvesz engem!
Sötét az éj, s én távol vagyok hazámtól:
vezess el engem oda!
Írányítsd lépteimet, mert nem látok tovább,
csak egy lépésnyire önmagamtól.
Egykor távol jártam attól, hogy kérjelek:
te vezess engem.
Magam akartam megválasztani utamat.
Magam fénye voltam, bár mélységek közt jártam,
saját ösvényemen,
s büszkén egyéni célokat hajszoltam.
De most – hadd felejtsem el mindezt!
Oly hosszú időn át megőriztél engem,
vezess továbbra is: süppedő mocsáron is át,
folyamok árján és leselkedő szirteken keresztül,
míg túl az éjszakán,
a hajnali fényben nem integet az angyal.

Szent John Henry Newman

A szentmise olvasmányai

- Iz 42,1-4.6-7** Az Izajás próféta által az Úr szolgájaként megrajzolt titokzatos személy a megígért Megváltó, Messiás előképe, aki szelíden, türelmesen, de hatékonyan, határozottan és kitartóan, a Lélek erejével hirdeti az igazságot, nyújt szellemi fényt és hozza el a lelki szabadságot az emberiség valamennyi nemzetének.
- ApCsel 10,34-38** Péter apostol Kornéliusz házában tanúságot tesz Jézusról, mint egész életének szemlélője a Jordánnál történt keresztségtől egészen haláláig és feltámadásáig, és a pogányok előtt megállapítja, hogy Isten nem személyválogató.
- Mt 3,13-17** Jézus megkeresztelkedik Jánosnál a Jordán folyó vizében, ahol úgy mutatkozik, mint akit eltölt a Szentlélek, és mint aki Isten szeretett Fia, akiben kedve telik.

Kereszttség a Jordánban

János keresztsége elsősorban a bűnbánatot jelképezte, de mint minden ószövetségi szertartásban, ebben is benne volt az eljövendő Messiásba vetett hit. Jézusnak nem volt szüksége bűnbánatra, s még kevésbé a hit ilyen jelképes kifejezésére. Miért megy mégis a Jordánhoz, és miért áll a bűnbánók közé? Az evangélisták itt biztosan történeti eseményt említenek, hiszen a jelenetet másképpen nem tudták volna összhangba hozni Jézus istenfiúi alakjával. De a leírásban megérezzük a feltámadás utáni világos látást: Jézust az Atya és a Szentlélek igazolja, tehát ő akkor is a Fiú volt, amikor elfogadta a bűnbánat keresztségét.

A legegyszerűbb leírást Márknál találjuk (1,9-11). Máté szokása szerint itt is dramatizál: a Jézus és János közötti párbeszéd világítja meg, hogy miért vált ez a jelenet üdvtörténeti eseménnyé: teljesíteni kell mindazt, ami írva van. Ez lesz az alkalom arra, hogy az Atya nyilatkozzék, és hogy János tanúságot tegyen a nép előtt. Az „ég megnyílása” emlékeztet a próféták látomására, amelyben küldetésüket kapták. De itt az Atya nem küldetés ad, hanem Jézus kilétét tárja fel: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik.” A szavak Iz 42,1-ből valók,

de a „szolga” helyett itt már fiú áll, mint a 110. zsolnában. Az ég megnyílására való utalásban mások inkább azt látják, hogy megkezdődött az eszkatologikus kinyilatkoztatás, vagyis a végső állapot feltárása.

Mindenesetre a jelenet tisztázza Jézus metafizikai fiúságát. Az égből jövő kijelentés az örök fiúság elismerése. A Lélek szerepeltetése külsőleg egybeesik a próféta küldetésével, hiszen az ószövetségi közvetítőket is Isten lelke irányította. De itt a Lélek egy vonalban van az Atyával és a Fiúval. A Lélek eltölti Jézust, hogy kinyilatkoztassa az Atyát, az Atya viszont megismerteti a Fiút, vagyis itt már útban van a teljes kinyilatkoztatás: Isten feltárja benső szentháromsági mivoltát.

Ez egyúttal a nyilvános működés kezdete. Jézus most már intézményesen hirdetni fogja az Isten országának eljövését. Márk azt írja, hogy „Jézus megkereszteltette magát Jánossal” (1,9). Azt látjuk tehát, hogy tudatosan beállt abba az üdvörtörténeti egymásutánba, amelyet az Atya eltervezett és a Szentlélek irányított. Itt az örök isteni terv bontakozik ki, amelyet nem lehet feltartóztatni. Márknál különben az Atya szava személyes: Te vagy az én szeretett Fiam... Ez az Atya és a Fiú között meglevő örök párbeszéd földi vetülete. Jézus tudja, hogy az Atya szereti őt, mint embert is. Meghatározta idejét, feladatát, megpróbáltatását, de arra rendelte, hogy győzzön és uralkodjék. Ezért majd a szenvedése idején is tud így nyilatkozni: Nem maradok egyedül, az Atya velem van. (Jn 16,32). Martin Buber (Ich und Du, Werke I, 123) felhívja a figyelmet arra, hogy milyen magától értetődő, milyen elven és erőteljes Jézus hanghordozása, amikor én-jét állítja előtérbe: Én mondom nektek... én küldelek titeket... én megbocsátom bűnötöket. Mindez abból táplálkozik, hogy az Atya őt te-nek nevezte.

Jézusnak megvan a tudata arról, hogy Isten Lelke tölti el (Lk 4,18), s hogy neki joga van kiárasztani a Szentlelket. A kiárasztás helye elsősorban a keresztség lesz: ő vízzel és szentlélekkel fog keresztelni, vagyis osztogatja a természetfölötti életet, amelyet a Szentlélek táplál. A jelenetben tehát benne van az utalás a keresztség szentségére. Hiszen amikor az evangélisták könyvüket írják, a keresztség már az egyház ünnepi szertartása. Jézus az Isten országa kapujának a vízből és Szentlélekből való újjászületést nevezte (Jn 3,3). Az apostolok először Jézus nevében kereszteltek (ApCsel 2,38), sőt úgy fejezték ki magukat, hogy a hívő „belekeresztelkedik Krisztusba” (Gal 3,27), őt ölti magára, részese lesz fiúságának. Ezért az Atya a megkeresztelt hívőben is kedvét leli, s a Szentlelket azért kapja meg, mert tagja lett Krisztusnak.

Az egyházatyák Origenész óta észrevették azt a különbséget is, amely Márk szövegében olvasható. A népről azt írja, hogy János megkeresztelte őket a Jordán folyóban (en to Jordané potamo). Jézusról pedig azt állítja, hogy megkereszteltette magát Jánossal a Jordánban (eis tón Jordanen). A keresztelés alámerítést jelent, tehát belemerült, beletemetkezett a Jordánba, abba a folyóba, amelyben az emberek megvallották bűnüket és várták a tisztulást. A kép tehát Jézust, mint Megváltót ábrázolja, aki a víznek természetfölötti erőt ad, hogy megtisztítsa a bűnbánó embert.

Gál Ferenc

Csak ti vagytok nekik! (23.)

NEVELJÜNK FELELŐSSÉGRE

Fontos, hogy a szülőknek legyen elképzelésük a gyermek neveléséről és példájukkal járjanak elől. Akinek kevés tapasztalata és ismerete van a világról, nehezen tud önálló tervet kialakítani, ha senki nem vezet, nem ad neki lehetőséget a cél megismerésére. Nemcsak az önismeret szempontjából fontos ez, hanem a külvilág, a család, a barátok és a közösségek megismerése szempontjából is.

A szülőknek tudniuk kell, hogy gyermekeknek követendő példák. A másik feladatuk a kommunikáció, a magyarázás, a konkrét irányítás. Felelőségük legyen mindig szilárd és biztos. Elkerülhetetlen, hogy a szabályok sokszor tilalommal is járjanak. Főleg akkor, amikor a gyerekeket és a fiatalokat fizikai és erkölcsi veszélyektől kell távol tartani. Arra is ügyelni kell, hogy másoknak se okozzanak kárt. Világos legyen az utasítás az iskolával, barátokkal, barátnőkkel kapcsolatban is. Legyen határozott véleményük a közlekedésről, az alkoholfogyasztásról...

A családban mindenki vegye ki a maga részét a munkából, hogy a kapcsolat jó legyen. A fiatalok vállaljanak felelősségteljes feladatokat, mellyel megkönnyíthetik a családtagok életét. A lehetőség bőséges a lakásban, a ház körül és a kertben is.

A szülők ne felejtsek el gyermekeiket megdicsérni, amikor jól végeztek el valamit. Így bátrabbak lesznek és érzik, hogy ők is számítanak valamit, vannak „jogaik”. A serdülőkorban lévőknek természetesen más jár ezen a téren, mint a gyermekeknek. Így pl. tovább maradhatnak fenn tévét nézni, vagy hosszabb ideig lehetnek barátaikkal.

Útravaló egész életre

A szülők érzik a fontosságát annak, hogy kötelességszerűen megismertessék gyermekeikkel azokat a szabályokat, amelyek a sikeres élethez vezetnek. Olyanok ezek, mint az iránytű. Ez napjainkra is igaz, amikor nehéz mérlegelni az értékeket és még nehezebb átadni azokat. Ha a fiatalok érzik szüleik ez irányú igyekezetét, hálásak lesznek érte, mert tisztában vannak azzal az erkölcsi értékkel, amelyeket útravalóként kaptak a szülöktől. Elpusztíthatatlan értéket kapnak, amely erőt önt beléjük egész életükre. A szülői tanács a szülők halála után is tovább él.

Önbizalom, identitás. Segítsétek gyermekeiteket az önállósodásban és a megfelelő cél kiválasztásában. Itt a földön ez az egyetlen lehetőség: nem kell másokat utánozni és nem kell senkit sem irigyelni. Legyen kitzűzött cél és kellő önbizalom az eléréshez.

Bizalom másokban. Értékelnél kell a jót és a szépet, amit sokszor ajándékba kapunk mások rejtett kincseiből. Ki kell nyújtani kezünket és el kell fogadnunk azt. Mások is tudnak tanácsot adni és támogatni. Az élet együttélés másokkal.

Lelkierő, bátorság, képesség. Bármilyen nagy a gond, a gyerek legyen biztos benne: megoldom. Az élet állandó rizikó. Ne féljen tőle, hogy hibázni fog, ne féljen az ismeretlentől: csak így lehet új dolgokat felfedezni. A melléfogás ne keserítsen el: a jövőre nézve szolgáljon tanulságul. Haladás tévedés nélkül nem létezik. Ne rejtőzzünk a biztonság és megszokás mögé. Ne kövessük mindig a divatot!

Az önállóság helyes gyakorlása. Fontos, hogy a gyermek tudatában legyen annak, hogy képes uralkodni magán, felelős tetteiért, érzelmeiért és lelkivilágáért. Ne okoljon könnyelműen mindenért másokat. Ne bízzon vakon a szerencsében. Mindig olyan „zakót viseljen”, amelynek két zsebe van egy-egy feljegyzéssel. Az egyikben ez álljon: egy „porszem vagyok”; a másikon: „a világ tőlem függ”.

El kell fogadni a szabályokat. Gyermeküknek egyszer majd lesz egy hivatásuk és dolgozni fognak. Tudomásul kell venniük, ha érvényesülni akarnak, be kell tartaniuk a törvényeket. Ez azonban nem azt jelenti, hogy gondolkodás nélkül alávetjük magunkat mások akarátának, hanem inkább azt, hogy uraljuk tetteinket. Azt is tudniuk kell: lelkiismeretünk tesz különbséget a jó és a rossz között.

El kell ismerni mást is, tiszteletben kell tartani, hogy különbözőek vagyunk. Az élet boldogság és nem versengés. Becsületesnek, udvariasnak, tisztelettudónak, türelmesnek kell lenni. El kell fogadni másokat, mert különbözőek vagyunk, de mindenkinek van értéke. Legyél büszke mások sikereire és kerülj az összehasonlítgatásokat. Ne gondold, hogy versenyben vagy, ne bírálj és ne adj a látszatra.

Megosztani a jót, szolidárisnak lenni. A gyerekeket erre rá kell nevelni. Vannak olyan gyerekek, akik könnyen barátkoznak és ragaszkodóak, mások különcök és magányosak. Nem ők a hibásak. A családi szolidaritás alapja a kölcsönös kitartás, ami az apró dolgokban is megnyilvánul. Így pl. nagy segítség az édesanyának, ha a gyerekek nem hagyják szanaszét dolgaikat. A szolidáris magatartás mindennapi lassú fejlődéssel alakul ki. Gyereked érezze, hogy egy nagy zenekar tagja. Minden hangszernek csodálatos hangja van, de mindennap gyakorolni kell. A többi zenekartag társ és nem ellenfél.

Munka, kezdeményezés, szellemi frissesség. Ősztökéljétek a gyerekeket az eredményességre, a felfedezésre és a munkára. Vannak olyanok, akik a siker érdekében mindenre hajlandók: könyökölnek, drogoznak, hazudoznak vagy téves információt adnak. A magasba tisztán, lépésről lépésre, kitarató munkával lehet csak eljutni.

Barátság és Igaz szerelem. A szülők értessék meg a gyerekekkel a kapcsolatok becsületességét és vallásos fontosságát. Ne csupán az érzelm érvényesüljön, hanem az ész is. A szerelmet is meg kell tanulni. Sok házasságtörést és válást látnak maguk körül, mégis bízniuk kell az életre szóló szeretetben. A szeretet nagyon komoly dolog, soha ne legyen játék. A szívet is edzeni kell.

Isten. A benső derű az élet nagy titka. Jézus és a keresztyén közösség vezet ezen az úton. Ez alapvető reményforrás és erő, amit nem vehetnek el tőlünk.

(Folyt. köv.)

Bruno Ferrero

Vasárnapi jegyzet

Köznapi kérdések

A tévé arról beszél, hogy az újesztendő s a jövő kommunikációs jelenségei közé fog tartozni a civilizációból következő „forma”, amely már az óra és a kávéfőző között is eleven kommunikációt teremt.

Vannak efféle jelenségek, mondani sem kell, a kisdíák megnyomja a gombokat zsebszámítógépén, és a gép kiadja gondolkodás nélkül a megfelelő számadatokat. Egyre több az, amivel az ember lemond a valóban eleven kapcsolatteremtésről, nem kell helyszínen lenni, hogy a technika valamely csodája elvégezze helyette a munkát.

Hit és kultúra kapcsolatáról írt elgondolkodtató könyvet a fiatal teológus: *Török Csaba*. (Már sok éve megjelent, az Új Ember adta ki.) Forгатom, elmélyülök a soraiban és egyre inkább érzem azt a hiányt a napi életben, amely az igazi párbeszéd, a dialógus hiánya. Lehet fontosnak minősíteni az óra és a kávéfőző „szituációs” jelenlétét, s megannyi találmányét, ám történik-e valami két ember között akkor, amikor beszélgetni kell, át gondolni másféle szituációkat? Török Csaba pontosan jelzi: „Amennyiben egyfelől szembesülünk azzal a ténnyel, hogy a világ a kultúrák sokaságában él, s a keresztyén hitnek is ebben a sokféleségben kell utat találnia minden kultúra gyermekéhez, másfelől pedig, ha emlékezetünkbe idézzük, hogy az embernek – épp létének szentlekes dimenziója okán – szüntelenül törekednie kell az egység, a közösség megvalósítására, akkor ebből egyértelműen következik, hogy létének egyik központi kérdése a párbeszéd. Ha ezt nem kezdi meg, s nem műveli megfelelő módon, nem érheti el a célját, nem teljesítheti be személyes emberi létét.”

Mindez nem személyes köznapi kérdés, hanem egzisztenciális valóságunk magasabb rendű problémája. Valóban probléma, számos miértekkal, megválaszolatlan, megoldatlan függőségekkel. Egyre inkább háttérbe szorul az emberi szabad akarat, illetve nagyon is felülre kerül, amikor visszaél a lényegével, és lesz börtön, bilincs a napi életben. Hová lesz a teljes szabadság, a döntés a jó mellett?

Szerzőnk írja: „A dialógus alanya az ember mint személy, mint autentikus és autonóm alany, aki éppen a dialógus viszonyossága révén nyer elfogadást alanyiségében. Erre csakis teljes szabadságban kerülhet sor.” Kénytelen vagyok folytatni: „E párbeszédés történéseben egyfajta alanyközpontú teljes visszahajlás valósul meg, amelyben az alany – dialógust folytatva – saját szabad akaratiságának elismerését a másik személy szabad alanyiségének elismerése révén nyeri el.” A szabadság médiuma ez, az a már kezdettől elnyert információs készség-tehetség, amely a XXI. századnak és minden esztendőnek a legnehezebb kérdése. Szívesen veszem órám és kávéfőzőm dialógusát, de a benső órajárást aligha bízhatom rájuk.

† Tóth Sándor

hírek információk

Január 5-én, a vatikáni Szent Péter-bazilika kriptájában helyezték végső nyugalomra XVI. Benedek emeritus pápát, aki december 31-én hunyt el. A temetési szertartást Ferenc pápa vezette. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai január 9-én, hétfőn 18 órai kezdettel a budapesti Szent István-bazilikában koncelebrációs szentmisét mutatnak be az elhunyt pápáért és emlékeznek meg róla.

Január 5-én, 11 órakor XVI. Benedek emeritus pápa temetések a Szeged-Csanádi Egyházmegye templomaiban öt percig szóltak a harangok.

A liturgikus naptár szerint a farsangi időszak az idei évben Vízkeresztől (január 6.) február 21-ig, Hamvazószerda előtti keddig tart.

A Rózsafüzér Társulatok tagjai január 9-én, hétfőn Szeged-Szentmihályon, a Szent Mihály templomban találkoznak legközelebb. (A helyszínre a 76-os és a 76Y-os buszokkal lehet eljutni.) A program:

16.00 óra: Érkezés, közös ének

17.00 óra: Rózsafüzér imádság

18.00 óra: Szentmise (Liszka Tamás plébános)

Jótekonysági ételosztást tartanak csütörtök délutánonként az újszegedi Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánián. A közös ima után a szegedi pékségek által felajánlott péksüteményt, valamint teát kapnak a rászoruló a helyi Karitászcsoport önkénteseinek közreműködésével.

A magyar történelem egyik legnagyobb hadikatasztrófája, a doni áttörés 80. évfordulója alkalmából a 2. magyar hadsereg százezer elhunyt katonájáért és a háborúk áldozataiért január 14-én, szombaton 11 órakor szentmisét tartanak a jezsuiták Szent József templomában. Az emlékező istentiszteletre szeretettel hívja és várja a bajtársakat, valamint a hősök emlékét őrző híveket a Szegedi Bajtársi Klub.

Rongybabák szombatja címmel kézműves délutánt szerveznek a jezsuiták Szent József Templomigazgatóságán január 14-én, 16 órától. A foglalkozáson különböző háztartási hulladék rongyokból – varrás nélkül – csak kötözéssel, kisebb nagyobb babákat készítenek. Az alkotáshoz szükséges anyagokat a helyszínen biztosítják, de szívesen fogadják a színes és fehér rongyokat, használt ruhaneműt, illetve kötöző anyagot. A családokkal, fiatalokkal és idősekkel eltöltött délutánt követően 18.30 órától közös előesti szentmisén vesznek részt a közösség tagjai.

Életünk nyolc szakaszának gyógyulása címmel szervez lelkigyakorlatot január 14-én és 15-én (szombaton egész nap, valamint vasárnap délelőtt) az újszegedi Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánia a nagyteremben. A résztvevők életük eddig megélt szakaszaira tekintenek vissza, melyet Isten kezébe helyeztek, hiszen a gyógyulást legfőképpen tőle várhatják és kaphatják. Szeretettel hívják a híveket erre a lelki útra. Érdeklődni és jelentkezni január 12-én estig lehet a plébániai irodán (Torontál tér 4.) vagy a 06-20-823-2154-es telefonszámon.

A Belvárosi Plébánia szervezésében minden hónap harmadik vasárnapján, 16 órától várják a plébánia közösségéhez tartozó kisgyermekes családokat az óvodások miséjére a Katolikus Házba (Dugonics tér 12.). A következő alkalom jövő vasárnap, január 15-én lesz.

Január 15-én, jövő vasárnap a Dómban 18 órakor kezdődő szentmisén közreműködik Harmath Kornélia (8 éves) ifjú hárfaművész. A misét követően 6 éves kishúgával, Gabriellával rövid koncertet adnak, melyen többek között Kodály Zoltán és Joseph Haydn műveit adják elő.

Az idén a keresztény egyházak az Ökumenikus Imahétet az egységért január 15-22. között rendezik, mely alap gondolata: „Tanuljatok meg jól tenni: keressétek az igazságot...” (Iz 1,17). A magyarországi ünnepélyes megnyitót január 15-én, jövő vasárnap 18 órakor tartják a magyarországi keresztény egyházak vezetőinek részvételével Budapesten a Kálvin téri református templomban.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának Elnöksége öt évvel ezelőtt elfogadta, hogy az Ökumenikus Imahét országos nyitó istentiszteletének vasárnapja 2018-tól az üldözött keresztényekért való imádkozás vasárnapja is legyen. Az Ökumenikus Imahét részletes szegedi programját a jövő heti számunkban közöljük.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye Gál Ferenc Egyetemének szegedi Teológia Kara január 18-án 15 órai kezdettel nyílt napon várja a hitéleti tanulmányok iránt érdeklődőket. A Dóm tér 6. szám alatti épületben az érettségizetteket vagy érettségire készülöket tájékoztatják a kar oktatói és munkatársai a teológia, a katekéta-lelkipásztori munkatárs és a hittanár szakokról, a felvételi követelményeiről. A diplomások számára mesterszakokként választhatók a hittanár-nevelőtanár, a keresztény egyház- és művelődéstörténet, a pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés szakok, valamint különböző szakirányú továbbképzések. További információk a www.gfe.hu oldalon érhetők el.

Bábel Balázs Kalocsa-kecskeméti érsek december 26-án diakónussá szentelte Kisjuhász Tibort és Tompa Szabolcs Patrikot a kecskeméti Szentcsalád plébániatemplomban. A diakónusok a szegedi Szent Gellért Szeminárium növendékei és a Gál Ferenc Egyetem hallgatói.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László

Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,

Cserny Szilvia, Kozma Gábor,

Szeberényi Klára, † Tóth Sándor

Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.